

**ОСОБЕНО МНЕНИЕ на съдиите
НЕДЕЛЧО БЕРОНОВ, МАРГАРИТА ЗЛАТАРЕВА
ВАСИЛ ГОЦЕВ
по к.д.12/2001г.**

Разпоредбата на чл.53, ал.1 от Закона за избиране на народните представители, обн., ДВ, бр.37 от 13.04.2001г., чието съответствие с Конституцията е предмет на разглеждане по настоящото дело фактически въвежда наказателна неприкосновеност на кандидат-депутатите и техните застъпници, аналогична на тази за народните представители по чл.70 от Конституцията.

Конституционният съд е имал възможност да се произнесе по един категоричен начин, че изключенията от правилото, че всяко лице, извършило престъпление подлежи на наказателно преследване, са изрично предвидени в Конституцията – Решение №3 от 7.03.1998г. по к.д.1/98г., обн., ДВ, бр.29/98г. В решението са изброени конституционно допустимите изключения – чл.70 – за народните представители; чл.103, ал.4 – за президента на Републиката и вицепрезидента; чл.132, ал.1 – за съдиите, прокурорите и следователите и чл.147, ал.6 – за членовете на Конституционния съд. Други изключения за наказателна неприкосновеност Конституцията не допуска. Изразяващите особеното мнение считат, че няма никаква причина Конституционният съд да се отклони от това свое единодушно взето становище и сега в настоящият казус да се произнесе в обратен смисъл.

Кандидатите за депутати и техните застъпници са участници в предизборния процес, на който законът не може да създаде

привилегия да не спазват наказателните разпоредби само, заради това им качество. Всеки гражданин е длъжен да спазва законите на страната и да зачита правата и законните интереси на другите, задължение, прогласено от чл.58, ал.1 от Конституцията като едно от основните конституционни задължения на гражданите. Законодателното разширяване на наказателната неприкосновеност, макар и за известен период за лица, заемащи различни длъжности в държавното устройство, извън конституционно изброените или дори за участващи в изборния процес означава нарушение на това конституционно задължение.

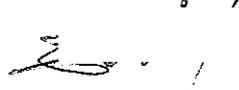
Това означава още неравно третиране на гражданите пред закона, с което се накърнява друго конституционно гарантирано правило, издигнато в чл.6, ал.2, изр.2 от Конституцията като основно конституционно начало. Не може да се твърди още, че с привличането на кандидат депутатите към наказателна отговорност ще се наруши тяхното пасивно избирателно право, защото веднага ще се постави въпроса – а не се ли накърнява правото на потърпевшите лица да търсят от съдебната власт в най-широкия смисъл на думата защита на накърнени свои права от деянията на лицата с предвидената привилегия /става дума за частния обвинител и граждански ищец в едно наказателно производство/. Разбира се, за застъпниците дори и това съображение не може да бъде поддържано.

Ако се възприеме, че с регистрирането на лицата в листите за кандидат-депутати и застъпници се променя техния статут спрямо останалите граждани, означава че тези лица заемат обществено положение, което е един от социални признаци, изчерпателно изброени в чл.6, ал.2, изр.2 от Конституцията и за които изрично е

забранено създаване на привилегии. В този смисъл е и Решение № 14/92г., обн.ДВ, бр.93/92г.

Единственото обяснение и оправдание да бъде нарушен принципа за равенство пред закона относно наказателната неприкосновеност може да се намери само в конституционно утвърдения кръг от лица, ползващи се с имунитет. /Макар, че съдържанието на понятието имунитет спрямо различните конституционно посочени лица, вложено в Конституцията е различно, навсякъде то включва и наказателната неприкосновеност./ Признаването, че със закон може да се разширява кръга на тези лица крие опасността всяко парламентарно мнозинство да може определя различни длъжности и срокове, при които наказателното преследване е изключено. Краткият или по-продължителния срок на предоставената от закона наказателна неприкосновеност не може да бъде аргумент за конституционност на законната разпоредба. Не е съображение в полза на съответствие на разпоредбата с Конституцията и факта, че тя е въведена като чл.45, ал.1 от Закона за избиране на Велико Народно събрание /обн., ДВ, бр.28/1990г./ и е повтаряна в различните избирателни закони до днес.

С оглед изложените съображения авторите на особеното мнение приемат, че разпоредбата на чл.53, ал.1 от Закона за избиране на народни представители е противоречи на конституционни начала и основни конституционно регламентирани задължения на гражданите, поради което следва да се обяви за противоконституционна.

1.

2.

3.

3